

liere artsen, maar daarvoor heeft men een veel betere rechtspositie en een aangenamen werkkring. Het feit, dat in Indië in iederen tak van dienst gebrek is aan ambtenaren, ook wanneer de salariering bevredigend is, zooals bijv. bij het onderwijs, toont wel aan, dat er in Nederland onvoldoende energie is om aan de snel stijgende behoefte aan leidend personeel te voldoen.

Waarom het aanzien van het corps moet dalen, doordat er tegelijk ook buitenlandsche artsen aan verbonden zijn, is mij niet duidelijk. De Deensche collegae op Banka heb ik leeren waardeeren als zeker gelijkwaardig aan de Nederlandsche.

Ten slotte wil ik nog wijzen op één punt, dat ik tot nog toe steeds gemist heb, als de artsenvoorziening van Indië ter sprake gebracht werd, nl. de plicht van de Indische regeering om de belangen van Indië in de eerste plaats in het oog te vatten; hieruit volgt, dat zij niet alleen het recht, maar ook de plicht heeft buitenlandsche artsen aan te werven als Nederland niet bij machte blijkt om aan de behoefte te voldoen.

Bergen op Zoom, 26 Juni 1921.

G. FOLPMERS.

DE GENEESKUNDIGE LOOPBAAN IN NEDERLANDSCH INDIË.

Ondergeteekende heeft ruim 9 jaren als Indisch arts het gouvernement gediend, zoowel op Java als in de buiten-gewesten. Op grond zijner ervaring durf ik jonge Nederlandsche artsen met energie en drang tot zelfontplooiing aan te bevelen om, al was het voor korten tijd, in Indië hun bestaan te zoeken en wel op grond van de volgende redenen:

1. Het werk in Indië is veel grootscher en is eenigszins evenredig met de uitstekende opleiding, die aan de universiteiten gegeven wordt. Men kan zich in Indië in elke richting ontplooien, terwijl men hier als medicus practicus weinig kan doen, dank zij het groot aantal specialisten op alle gebieden.

2. Onze Indische ziekenhuizen zijn voor velerlei verbeteringen vatbaar en de regeering komt ons daarin steeds tegemoet (hoewel soms met strijd), indien wij maar gemotiveerd met onze voorstellen voor den dag komen. De geneeskundigen hebben den toestand van het ziekenhuis in hun beheer geheel en al in hun hand. Door de herhaalde overplaatsingen en omdat alles geschieden moet langs den hiërarchieken weg, hebben de geneesheeren vaak geen lust om de bestaande toestanden in de ziekenhuizen te verbeteren. Maar, wanneer een geneesheer voelt voor zijn vak, kan hij haast alles, instrumenten, utensiliën enz. van 's-lands wege kosteloos krijgen. In Nederland heeft een practiseerend arts over het algemeen geen ziekenhuis tot zijn beschikking; ook geen hulppersoneel, dat hem het werk verlicht. Ook in dit opzicht is het werk in Indië voor den gewonen arts veel aantrekkelijker dan hier.

3. De salariering is nog voor verbetering vatbaar; het is een kwestie van vraag en aanbod. Ook is het niet juist, dat wij evenveel verdienen als politie-inspecteurs en onderwijzers. Wij krijgen meer en bovendien moet niet vergeten worden, dat wij nog bijverdiensten hebben, die niet weg te cijferen zijn.

4. Het bruto-inkomen van zelfstandig-practiseerende artsen bedraagt veel meer dan de landsinkomsten van de gouvernements-artsen, maar men mag niet vergeten dat zij een zeer groot kapitaal in hun werk hebben gestoken in den vorm van practijkoverneming enz. Bovendien moeten deze geneeskundigen nog duizenden uitgeven voor overtochts- en uitrustingskosten. Over het algemeen zijn deze zelfstandige artsen dan ook in gouvernementsdienst geweest; ook een methode om zonder noemenswaardig beginkapitaal een goede renderende positie te verwerven.

5. Geneesheeren in particulieren dienst verdienen ook veel meer dan hun collega's in gouvernementsdienst. Daartegenover staat, dat zij gebonden zijn aan een zelfde standplaats. Vaak zijn zij geïsoleerd. In 's-lands dienst daarentegen kan men zijn overplaatsing krijgen, als de plaats niet bevalt; bovendien hebben gouvernements-artsen bijverdiensten, wat niet altijd het geval is bij de particuliere geneesheeren. Zij echter, die bijzondere functiën te vervullen hebben, mogen geen particuliere practijk uitoefenen, doch hiervoor krijgen zij verschillende facili-

teiten. Als ik mij niet vergis, hebben jonge artsen in klinieken of in rijksdienst in Nederland ook een zeer gering inkomen bij het begin van hun loopbaan; ook in dit opzicht geeft hier te lande het particuliere meer dan het rijk. Maar in 's-lands dienst in Indië staat voor ons een mooie gelegenheid open, om ons kennen en kunnen in praktijk te brengen en daarmee gaat gepaard een belangrijke geldelijke vooruitgang.

Gezien het werk van de practiseerende geneesheeren in Nederland kan ik tegen mijn Nederlandsche collega's niets anders zeggen, vooral tegen hen, die jong zijn en energie bezitten en niet bemiddeld zijn, dan: „Gaaf naar Indië, gij zult niet alleen bevrediging vinden in uw werk maar ook financieel er wel bij varen”.

Amsterdam,
26 Juni 1921.

RADEN SOETOMO
Indisch arts-semi-arts.

METEN MET TWEE MATEN.

Het stukje van w. SCHUURMANS STEKHOVEN geeft mij ongezocht gelegenheid aan mijn stukje iets toe te voegen over bezuiniging.

De cijfers van exploitatie door SCHUURMANS STEKHOVEN gegeven, zijn juist te vinden in *De Kampioen* en behooren zeker te worden verhoogd met belasting, stalling en verschillende assurantiën.

Het slot van zijn stukje „leve de nieuwe zuinigheidsbevlieging van het Rijk” enz. neem ik gaarne over, doch ik hoop, dat het niet een „zuinigheids-bevlieging” zal zijn, doch een blijvende bezuinigingsactie. Zal echter de R.V.B. bezuinigen, dan moet onze Maatschappij van geneeskunde medehelpen. De tarieven der Bank (dus ook het rijtarief) worden vastgesteld in overleg met onze Maatschappij. Aan het in vele opzichten te hooge tarief 1920 heeft deze ook schuld. In de maak is weer een nieuw tarief voor specialisten, ook hier en daar niet mis. Waarom betaalt de R. V. B. voor haar patiënten, die grootendeels daarenboven fondspatiënten zijn, een tarief, dat men in de particuliere praktijk aan gelijksoortige patiënten niet zou durven berekenen? De klachten over de duurte der sociale wetten zijn zeker niet van grond ontbloot, worden echter meestal geweten aan hetgeen men „ambtenarij” belijft te noemen, doch liggen veelal ergens anders. Ik vertrouw, dat SCHUURMANS STEKHOVEN weldra met voorstellen zal komen om aan de royaliteit der R. V. B. een einde te maken.

Die dure ambtenaren spelen tegenwoordig een hoofdrol ook bij de kwestie publiekrechtelijke of privaatrechtelijke sociale verzekering. Doch men vergeet, dat bij privaatrechtelijke uitvoering er ook ambtenaren moeten zijn en de particulier beter betaalt dan het rijk. Doch ik denk, dat er dan *minder* ambtenaren zullen zijn en juist dit is een punt, waarop volgens mij bezuinigd moet worden. Er zijn en komen nog steeds te veel ambtenaren. Een uitbreiding van de staatsbemoeying brengt steeds mede de aanstelling van nieuwe ambtenaren met de aankleve van dien. Waarom toch niet meer gebruik gemaakt van de reeds bestaande ambtenaren? Waarom draagt het rijk niet aan zijn ambtenaren verschillende betrekkingen gelijktijdig op? Waarom kunnen de ambtenaren der R. V. B. niet tevens werkzaam zijn voor de Raden van Arbeid? Te veel werk? Dat zou nog bewezen moeten worden. Waarom zijn de keurende geneeskundigen bij militieraden practiseerende geneesheeren (meestal tegen hun zin), idem de keurende collegae voor pensioenaanvragen? Waarom worden daarmee niet belast de ambtenaren geneeskundigen? Deze zouden het goedkooper kunnen doen en zouden voor eenzijdigheid in hun werkkring behoed worden. Overal worden contröleerende geneeskundigen aangesteld voor verschillende rijkstakken van dienst (o. a. telegraaf en posterijen); in hoeverre wordt hier gebruik gemaakt van de beschikbare ambtenaren? Dat deze onder een ander departement behooren, dan waarvoor zij alsdan tevens zouden werken, behoeft geen bezwaar te zijn.

Wil SCHUURMANS STEKHOVEN bezuinigen door het terugbrengen van hoog opgedreven tarieven en door het meer gebruik maken van beschikbare ambtenaren, ik sta aan zijn zijde.

Middelburg, 26 Juni 1921.

D. N. VAN GELDEREN.